

Podrobný seznam map, plánů a vyobrazení svazku č. 27 – Sušice

Sestavili Jan Lhoták, Martin Pták, Eva Semotanová, Robert Šimůnek

Obálka

Obr. č. 1: Znak města Sušice k roku 2014. Grafické zpracování Petr Tomas. – Vývoj městského znaku lze sledovat díky relativně ucelené dochované řadě sfragistických památek. Nejstarší pečeť, přivěšená k listině z 26. června 1314, nesla vyobrazení dvou městských věží s otevřenými branami. Následující velká městská pečeť (srov. obr. č. 3), datovatelná zhruba polovinou 14. století, již zobrazovala hrotitým portálem prolomenou městskou hradbu se třemi věžemi. Počet věží a jejich vkomponování do městské hradby může souviset s faktickou výstavbou městské fortifikace, zahájené po roce 1322 a v konečné podobě doplněné právě třemi branami. Menší městská pečeť z téže doby (srov. obr. č. 4) má sice jen jednu věž, ovšem městský znak byl evidentně odvozen z pečeti většího, jemuž se plně přizpůsobil. Jeho nejstarší zobrazení nesl plášť zvonu Václav z věže děkanského kostela sv. Václava, datovaný rokem 1708 (zrekvirován v roce 1916). V 18. století byl doplněn v bráně hradby o stříbrného jednoocasého lva se zlatou korunou na hlavě, držícího v předních tlapkách říšské jablko a žezlo, a o habsburského orla na vrcholu prostřední z věží. Naopak město upustilo od původně zamýšleného doplnění o Pannu Marii Bolestnou. Ke změně městského znaku došlo až po vzniku Československé republiky. Hned v roce 1919 obecní zastupitelstvo odhlasovalo odstranění „částí, které nesou stopy habsburského panství“, jimiž chápalo korunu a orla. Opatření však nebylo prováděno důsledně a po konzultacích s Václavem Vojtěškem 23. září 1938 obecní zastupitelstvo muselo vypuštění habsburských symbolů opětovně schvalovat. Kromě toho při užívání znaku docházelo i k jiným odchylkám (na typáři z roku 1713 i některých pozdějších zpodobněních se místo koruny a žezla lvi do tlap vložil červenobílý štítek) či chybným zobrazením (lev zobrazovaný obráceně). Poslední změny, jež nabyla skutečné právní platnosti, se městský znak dočkal na návrh městského kronikáře Václava Chovíta v roce 1976. Po schválení odborníky z archivní správy ministerstva vnitra ji potvrdilo v roce 1977 plénum městského národního výboru. Tuto podobu má městský znak dosud.

Obr. č. 2: Sušice od západu, 1822. *Königl. Stadt Schüttenhofen (böh.) Sussice, Prachiner Kr. nachgemahlt von Joann Venuto 1822*. Kolorovaná perokresba, výška 265 mm, šířka 444 mm (rozměry listu výška 314 mm, šířka 485 mm), výřez. Österreichische Nationalbibliothek Wien, inv. č. E27104C. Sken Österreichische Nationalbibliothek Wien. – Srov. mapový list č. 37, obr. č. 78.

Textové listy

Obr. č. 3: Velká pečeť města Sušice, polovina 14. století. Bronzový typář, průměr 51 mm, majuskulní opis +SIGILVM.CIVIVM.DE.SCHVTENHOVEN. Archiv Národního muzea, Praha, Sběrka pečetních typářů a razítek, sign. C 92. Foto Klára Woitschová. – Nejstarší známý doklad použití tohoto typáře představuje pečeť přivěšená k listině z 23. dubna 1363. S postupem do novověku se používal poměrně zřídka. – Srov. komentář k obr. č. 1.

Obr. č. 4: Menší (sekretní) pečeť města Sušice, 1341. Bronzový typář, průměr 41 mm, minuskulní opis *Secretum civivm de Siccā*; datace na rubu letopočtem 1341. Státní okresní archiv Klatovy, Archiv města Sušice, typář č. 1. Foto Petr Mašek. – Neobyčejně oblíbený gotický typář se využíval k ověřování a uzavírání písemností z produkce městské kanceláře hluboko do 18. století. – Srov. komentář k obr. č. 1.

Obr. č. 5: Deska s pamětním nápisem o povolení Jana Lucemburského vystavět městské hradby, 1322. Unikátně dochovaná memořiální deska pochází ze zaniklé Klášterské (Klástersní) brány (srov. obr. č. 12), dnes je osazena v budově sušické radnice. Foto Robert Šimůnek. – Majuskulou na mramorové desce provedený nápis zní: „ANNO D[OMINI] MCCCXXII JOHANES PRIM[VS] BOHEMIE ET POLONIE REX COMESQ[VE] LVTZELBURGEN[SIS] FILI[VS] HEINRICI I[M]PERATORIS ROMANORVM CHRISTIANISSI[M] HA[N]C CIVITATE[M] MVRO FE[CIT] CIRCV[M]DARI CVI[VS] MAGNIFICI REGI[S] AC SVO[RVM] P[RO]GE[N]ITO[RUM] ETER[NA] MEMO[RIA] S[IT] IN CELIS AMEN“ (Léta Páně 1322 Jan první, český a polský král a vévoda lucemburský, syn Jindřicha, císaře římského, nejkrásejšího, dal toto město obehnat hradbou; kteréhožto vznešeného krále a jeho potomků nechť jest věčná památka na nebesích. Amen.). Výpověď nápisu doplňuje privilegium Jana Lucemburského z 21. března 1325, kde se hovoří o finančním nákladech města spojených s právě dokončenou výstavbou hradeb. Reálně však výstavba městských hradeb přirozeně trvala mnohem déle než pouhé tři roky. Deska byla do roku 1856 osazena v Klášterské bráně (není známo, zda v průjezdu nebo na průčelí), zbudované na místě starší gotické brány až v roce 1661.

Obr. č. 6: Kapucínský klášter, 1749. Médírytina, výška 173 mm, šířka 114 mm. In: Sedmero Vctěnj sedm Bolestj Marye Panny, které v přehořkém Vmučenj swého Božského syna Ježíše na svém Srdcy pocýtila. [Praha 1749]. Soukromá sbírka. Sken Jan Lhoták. – V roce 1749 uplynulo 100 let od darování sušického zázračného obrazu místním kapucínům. Kapucínský klášter toto výročí připomněl okázalou oslavou, na kterou se připravoval po tři měsíce. Před klášter byla umístěna umělecky provedená slavobrána o úctyhodných rozměrech 25 × 38 m, v kostele se četly mariánské litanie. Vlastní slavnost proběhla od 26. do 30. dubna 1749 za hojně účasti průvodů věřících z blízkého i vzdálenějšího okolí. Památkou na slavnost se stala kniha osmerkového formátu, shora uvedeného názvu.

Obr. č. 7: Stavební plán věže kostela sv. Václava, 1772. Jakub Mührwaldt (Mirwald), zednický mistr. Kolorovaná perokresba, výška

370 mm, šířka 217 mm. Národní archiv Praha, Archiv pražského arcibiskupství, část I., Recepta 1772 (březen), inv. č. 3086, sign. D 40, karton 1490. Sken Helena Klímová. – Bazilikální trojlodí sv. Václava prodělalo velmi složitý stavební vývoj. Podle údajů ze 17. a 18. století měl kostel dvě věže – první při jihozápadním nároží západního průčelí se sesula po požáru dne 20. července 1707 a nebyla obnovena (vyloučena není její souvislost s hlavní městskou hradbou, ke které je kostel přistavěn). Druhá je ještě gotického založení, rozšiřována byla v roce 1607 (na oslavu jejího dokončení vznikl Campanův humanistický sborník). V letech 1772–1773 potom byla zvýšena a opatřena barokní cibulovou bání, jak vysvědčuje reprodukovány stavební plán.

Obr. č. 8: Sušice a okolí na mapě řeky Otavy, 1797. Jan Wiehl. Rukopisná kolorovaná mapa, výška 524 mm, šířka 2050 mm, výřez. Státní oblastní archiv v Třeboni, oddělení Český Krumlov, Velkostatek Prášíly – Dlouhá Ves, nesign., list VII. Sken Prácheňské muzeum v Písku. – Protože Wiehlova mapa Otavy vznikla za účelem zesplavnění řeky, byly půdorysy na ní ležících měst provedeny v zásadě velmi zjednodušeně. Plán Sušice nevyhovuje ani v hlavních konturách – chybně v severovýchodním nároží náměstí zobrazuje ulici propojující náměstí Svobody s Havlíčkovou ulicí (tehdy ovšem zastavěnou domem čp. 9/I), přehlíží Klostermannovu ulici z náměstí Svobody do Havlíčkovy ulice, v rozporu s tehdejší realitou registruje spojnicí Havlíčkovy ulice s Příkopy a ulici v lomu Havlíčkovy ulice severozápadním směrem k městskému příkopu. Autentičtější, zdá se, působí zakreslení hradebních bašt v linii hlavní hradby. Nízká výpovědní hodnota plánu je o to problematičtější, že jde o nejstarší půdorysné zachycení Sušice vůbec. – Detail města srov. mapový list č. 5, mapa č. 11.

Obr. č. 9: Obraz nosiváný při poutích ke kapli Anděla Strážce, 2. polovina 18. století. Olejomalba, výška 1150 mm, šířka 980 mm. Římskokatolická farnost Sušice. Foto Pavel Vychodil. – Obraz připomíná pověst o zázračném zachránění pasáčka před uškutím jedovatým hadem, již se v 19. století vysvětloval vznik kaple Anděla Strážce. Tradovaný příběh ostře kontrastuje s historickou realitou – výstavbu kaple, obklopenou na sklonku 20. let 18. století ambity se čtyřmi nárožními kaplemi, totiž iniciovaly v roce 1681 sušické měšťanky Rozina Weissenregnerová z Weissenfeldu a Alžběta Meržková jako dikuvzdání za přežití morové epidemie z let 1679–1680. V levé části obrazu je zachycena poutní cesta směřující ke kapli Anděla Strážce; ve spodní části vyřezávaného rámu je znak města Sušice.

Obr. č. 10: Votivní obraz s kaplí Anděla Strážce, 1828. [Václav Sekal]. Olejomalba, výška 300 mm, šířka 287 mm. Muzeum Šumavy Sušice, nesign. Foto Michael Fišer. – Votivní obraz se vztahuje k záchraně tříletého chlapce Matěje Karla z řeky Otavy a rozhořčuje soubor zážraků spjatých s kaplí ještě v 19. století. Nápis pod obrazem zní: „Aus Dankbarkeit zum heiligen Schutzengel für die glückliche Errettung ihres 3 Jahre alten Kindes Mathias der am 25. April 1828 in dem Fluß Wattawa zwischen das Schwemholz stürzte, opfern dieses zum Andenken Georg und Katharina Karl.“

Obr. č. 11: Pražská brána, 1834 (překresba 1933). Plán bývalé Pražské brány. Situace r. 1834. Autor originálu neznámý, překresba Emil Cvačka. Kolorovaná kresba tužkou, výška 415 mm, šířka 690 mm. Muzeum Šumavy Sušice, přír. č. 12331. Sken Jan Lhoták. – Kresba přibližuje alespoň v reprodukci neznámý plán z doby před rokem 1836, kdy byla Pražská brána demolována. Vtažená poloha brány vůči hlavní hradbě (navazovala na ní na vnějším nároží předbraní) ji vyřazovala z aktivní účasti na obraně a pravděpodobně vyplývala z toho, že brána vznikla dříve než předbraní a dochovaná hlavní hradba.

Obr. č. 12: Klášterská brána, před 1853 (překresba 1933). Plán klášterské brány zbořené r. 1853. Autor originálu neznámý, překresba Emil Cvačka. Kolorovaná kresba tužkou, výška 560 mm, šířka 850 mm. Muzeum Šumavy Sušice, přír. č. 12330. Sken Jan Lhoták. – Z trojice městských bran byla Klášterská (též Mostní) brána nejmladší. Vystavěna byla teprve v roce 1661 současně s novým kamenným mostem přes Otavu. Nahradila tak starší gotickou bránu neznámé podoby (pravděpodobně se výrazněji nelišila od brány Pražské). Klášterská brána sloužila v pobělohorské době jako vězení, v první polovině 19. století se prostory v patře brány pronajímaly jako obecní byty. Na bráně byla sekundárně osazena memořiální deska z roku 1322 (srov. obr. č. 5).

Obr. č. 13: Sušice od západu, 1836. Dřevořez, výška 73 mm, šířka 151 mm. In: Ouřední list císa. král. Prácheňského krajského ouřadu 2, 1836, č. 47 z 26. 11., s. 185–187. Sken Hana Smetanová. – Soubor sušické ikonografie rozhořčuje veduta z roku 1836 jen částečně. Výrazně zjednodušené ztvárnění městských objektů dovoluje identifikovat kapli Anděla Strážce a vpravo od ní postupně Německou (Říšskou) bránu, věž radnice, atiku Voprchovského domu čp. 40/I, věž děkanského kostela sv. Václava, vížku kapucínského kostela sv. Felixe z Cantalice a věž hřbitovního kostela Nanebevzetí Panny Marie. Věž přímo pod kaplí Anděla Strážce snad zpodobňuje Pražskou bránu.

Obr. č. 14: Sušice od jihu na panoramatickém pohledu z úpatí Žižkova vrchu, 1868. Litografie (Farský, Praha), výška 132 mm, šířka 206 mm. In: GABRIEL, Josef Ambrož: Královské město Sušice a jeho okolí. Praha 1868 (příloha). Sken Jan Lhoták. – Veduta použitá pro Gabrielovu monografii o Sušici využívá malebný a velmi oblíbený pohled z úpatí Žižkova vrchu a umožňuje přehledněnout především Hořejší Předměstí s oběma tamními kostely Nanebevzetí Panny Marie a sv. Felixe z Cantalice. V popředí jsou stromořadí z pomologické zahrady sušického lékárníka a dlouholetého starosty Františka Fírbaša (1808–1879). Veduta se časově těsně přibližuje nejstarším fotografickým snímkům města. – Srov. též obr. č. 22, 74.

Obr. č. 15: Sušice od severovýchodu na panoramatickém pohledu z vrchu Stráž, [1873–1877]. Fotografie, výška 160 mm, šířka 340 mm. Muzeum Šumavy Sušice, sign. IX 2 D 14/7, FC 102. Sken Jan Lhoták.

– Nejstarší fotografií zachycený pohled na Sušici z vrchu Stráž (od kaple Anděla Strážce) pochází pravděpodobně z ateliéru Konráda Ferdinanda Quasta. Dokazuje, že město ještě na počátku 70. let 19. století věrně respektovalo v podstatě středověkou dispozici s minimální zástavbou za městskými hradbami. Otavu překonává ještě z poloviny dřevěný most (železným nahrazen až roku 1882). Jihozápadně od města je patrná zeď nového židovského hřbitova.

Obr. č. 16: Jihovýchodní část náměstí Svobody, 1873. Fotografie, výška 111 mm, šířka 154 mm. Muzeum Šumavy Sušice, přír. č. 9909. Sken Jan Lhoták. – Na jedné z nejstarších fotografií sušického náměstí z ateliéru Konráda Ferdinanda Quasta jsou zachyceny renesanční domy čp. 40/I, 48/I a 49/I, v pozadí děkanský kostel sv. Václava s patrným vnějším schodištěm na kruchtu, odstraněným v roce 1885 při celkové přestavbě chrámu dle projektu městského stavitele Antonína Perseina a Rajmunda Denka.

Obr. č. 17: Vrch Stráž nad městem s barokní kaplí Anděla Strážce, 1873. Fotografie, výška 153 mm, šířka 129 mm. Státní oblastní archiv v Plzni, Rodinný archiv Henneberg-Spiegel, inv. č. 205, karton č. 6. Sken Jiří Novák. – Fotografie zachycuje podobu kaple před novorománskou přestavbou v první polovině 80. let 19. století u příležitosti 200 let od jejího založení. Byla završena slavnostním vysvěcením z rukou královéhradeckého biskupa a rodáka z nedalekých Budčic ThDr. Josefa Jana Haise dne 2. září 1883. V popředí snímku je patrný úsek zdi z lomového kamene, pravděpodobně úsek vnější hradební zdi.

Obr. č. 18: Radnice čp. 138/I na náměstí Svobody, [1875–1885]. Fotografie, výška 59 mm, šířka 92 mm. Soukromá sbírka. Sken Jan Lhoták. – Radniční palác prodělal v průběhu 19. století několik stavebních úprav. Nejzásadnější proběhly v letech 1850–1851, kdy se adaptovala pro umístění nově vzniklých státních úřadů (okresní hejtmánství, okresní soud, berní úřad) a odstranily se dvě valby nad jižním a severním křídlem. Na snímku je radnice zachycena ještě před úpravou realizovanou v roce 1897, tzn. se slunečními hodinami ve východním nároží a trojicí oken v okenní ose pod věží.

Obr. č. 19: Děkanský kostel sv. Václava, po 1885. Fotografie, výška 127 mm, šířka 107 mm. Muzeum Šumavy Sušice, sign. IX 2 D 27, přír. č. 14790. Sken Jan Lhoták. – Kostel je na fotografii zachycen ještě před regotizačními úpravami prováděnými v letech 1901–1902. Po barokizaci chrámu realizované místním stavitelem Karlem Antonínem Zanettim kostel doznal prvních zásadnějších změn ve druhé polovině 80. let: zmizely přístavky při severní boční lodi (tzv. kobka, schodiště na kruchtu) a při západním průčelí, prorazilo se nové schodiště na kruchtu ze západního průčelí, které se obohatilo prolomením okna, a vystavělo se 10 nových operáků.

Obr. č. 20: Kostel Nanebevzetí Panny Marie od východu z dnešní Nuželické ulice, 80. léta 19. století. Fotografie, výška 61 mm, šířka 96 mm. Soukromá sbírka. Sken Jan Lhoták. – Dnešní Nuželickou ulicí, pomyslnou páteří Hořejšího Předměstí, tekla až do druhé poloviny 19. století bezejmenná strouha či vodoteč (později nazývaná Farářka či Nuželický potok), využívaná jako zdroj pitné i užitkové vody. Zatrubněna byla v souvislosti s budováním kanalizace a vodovodu nejprve v úseku od kostela k východu a teprve počátkem 20. století v krátkém úseku podél severní ohradní zdi kostela do svého vyústění v Otavě. Ve středu snímku je před dnes již neexistujícím domem čp. 23/III patrné zábradlí, kde strouha vyústovala a pokračovala dnešní Mariánskou ulicí.

Obr. č. 21: Kapucínský klášter čp. 1/III s kamenným mostem přes Otavu, 80. léta 19. století. Fotografie, výška 239 mm, šířka 177 mm. Soukromá sbírka. Sken Zdeněk Javůrek. – Barokní kamenný most přes Otavu z let 1663–1664 (snad v místech středověkého brodu) byl v prosinci 1740 fatálně poškozen povodní – jeho západní polovina byla stržena a od té doby nepravděelně nahrazována dřevěnou konstrukcí (srov. obr. č. 15). V dubnu 1859 nevydržela pod náporem několika set shromážděných poutníků před mostní kaplí sv. Kříže a sesula se. Hruznou událost, při níž přišlo o život více než 50 lidí, literárně ztvárnil v povídce *Osudné Velikonoce* spisovatel Karel Klostermann. Teprve v roce 1882 byla dřevěná část mostu nahrazena železnou konstrukcí, která vydržela navzdory slícímú provozu za první republiky až do roku 1958.

Obr. č. 22: Sušice od jihu na panoramatickém pohledu z úpatí Žižkova vrchu, 1893–1894. Fotografie, výška 136 mm, šířka 269 mm. Muzeum Šumavy Sušice, sign. IX 2 D 163, přír. č. 1615. Sken Jan Lhoták. – Ani v poslední čtvrtině 19. století se Sušice po půdorysné stránce podstatněji nerostla, dosud se nezačalo s parcelací a zastavováním vlnkých luk severozápadně za městem (dnešní Pravdova ulice). Datací fotografie usnadňuje rezeztavěná podoba domu čp. 43/I v dnešní Mostní ulici, jenž byl budován v letech 1893–1894. – Srov. též obr. č. 14, 74.

Obr. č. 23: Palackého ulice (dnes T. G. Masaryka), kolem 1890. Fotografie, výška 65 mm, šířka 970 mm. Muzeum Šumavy Sušice, sign. IX 2 A 73/2. Sken Jan Lhoták. – Rušná ulice, vyběhající z náměstí Svobody k severu a až do roku 1836 uzavřená Pražskou branou, byla domovem významných měšťanských rodin (v 17. století městský písař Martin Schmidberger, rektor sušické školy František Polin aj.). V levém nároží stojí dům čp. 10/I, odkázaný v roce 1860 Janem Moserem městu ve prospěch studentské nadace. Po celou druhou polovinu 19. století v něm provozovali svou praxi sušičtí notáři, na přelomu 20. a 30. let 20. století byl přestavěn dle projektu pražských architektů J. Freiwalda a J. Böhma. Na pravém nároží je hotel Koruna čp. 25/I–26/I, zbudovaný iniciativou JUDr. Josefa Votruby v polovině 19. století a poté dlouhá léta provozovaný německou rodinou Voigtů z Vrabcova. V 90. letech došlo k jeho rozšíření o dům čp. 24/I (na fotografii ještě stojící samostatně) podle návrhu místního stavitele Josefa Mirwalda. V prostorném sále hotelu, likvidovaném na konci 90. let 20. století, proběhla celá řada slavností a společenských akcí.

Obr. č. 24: Areál sirkárny Bernarda Fürtha čp. 166/II v severní části města, 1899. Fotografie, výška 148 mm, šířka 100 mm. Muzeum Šumavy Sušice, sign. IX 2 C 33, přír. č. 1368. Sken Jan Lhoták. – Před areálem sirkárny jsou ještě patrná dvě ramena řeky Otavy, regulovaná ve 20. letech 20. století. Vymezovala říční ostrov (nazývaný v 18. a 19. století Hirteninsel), jenž sloužil jako vojenské cvičiště, pastviště obecních býků, tržiště a naposledy jako bělidlo. – Srov. též obr. č. 40, 68, 84.

Obr. č. 25a–b: Zápalkové nálepky z produkce sirkárny Solo, 1880 a 1939. – a: Výška 25 mm, šířka 41 mm. Muzeum Šumavy Sušice, i. č. 4949. Sken Jan Lhoták. – b: Výška 34 mm, šířka 49 mm. Muzeum Šumavy Sušice, i. č. 4703. Sken Jan Lhoták. – Papírové štítky (nálepky), lepené od konce 50. let 19. století nejprve na sáčky od tzv. zednických sirek (vyráběných z bílého fosforu) a později na lícovou stranu sirkových krabiček, měly od samého počátku funkci jednoznačné identifikace původu výrobků a po vydání zákona na ochranu průmyslových známek ze 7. prosince 1858 se staly nositelkami ochranných známek. Bezpochyby nejproslulejší ochrannou známkou sušické Fürthovy sirkárny, objevující se již v roce 1849 na zmíněných zednických sirkách jako razítko, bylo vyobrazení klíče, zaregistrované 9. února 1893 pod č. 132 u Obchodní a živnostenské komory v Plzni. Pod vlivem zákona o ochranných známkách z 6. ledna 1890 byl ke klíči doplněn nápis Solo Schlüssel („jeden klíč“ či „jediný klíč“), jenž stál u zrodu populárního označení Solo, které si Fürthova firma rozhodla chránit novou registrací z 19. září 1903 pod č. 664 (opět u Obchodní a živnostenské komory v Plzni). Zde publikovaná vyobrazení přibližují podobu ochranné známky ještě před rokem 1918 (symbol rakouské orlice a iniciály zakladatele sirkárny Bernarda Fürtha, zakotvené v názvu firmy) a poté v éře první republiky.

Obr. č. 26: Hasičské cvičení v jihozápadním nároží náměstí Svobody, 1900. Fotografie, výška 170 mm, šířka 223 mm. Muzeum Šumavy Sušice, sign. FC 68, přír. č. 2460. Sken Jan Lhoták. – Fotografie pořízená při hasičském cvičení dne 26. srpna 1900 přibližuje podobu jihozápadní části náměstí Svobody na samém sklonku 19. století. Zleva: renesanční dům s balustrádovou atikou čp. 49/I (později proslulý jako hotel Fialka), v jádru gotický dům čp. 50/I, v jádru gotický dům čp. 51/I s polozapuštěnou komorou (zlikvidovaná v roce 1934) a při vjezdu do ulice Americké armády měšťanský pivovar čp. 52/I.

Obr. č. 27: Tržní ruch na náměstí, 1901. Fotografie, výška 81 mm, šířka 108 mm. Muzeum Šumavy Sušice, sign. IX 2 C 135/1, přír. č. 4792. Sken Jan Lhoták.

Obr. č. 28: Kostel Nanebevzetí Panny Marie, 1900. Fotografie, výška 185 mm, šířka 84 mm. Muzeum Šumavy Sušice, sign. IX 2 D 110, přír. č. 14785. Sken Jan Lhoták. – Předměstský (a do roku 1879 hřbitovní) kostel je na snímku zachycen ještě před necitlivou novorománskou úpravou, provedenou v roce 1910 sušickým stavitelem Václavem Rudolfem Mirwaldem. Novorománské prvky byly z kostela odstraněny v letech 1955–1956.

Obr. č. 29: Nádražní budova, kolem 1900. Fotografie, výška 101 mm, šířka 148 mm. Muzeum Šumavy Sušice, sign. IX 2 C 114. Sken Jan Lhoták. – Železnice byla do Sušice zavedena v roce 1888 v rámci realizace Českomoravské transverzální dráhy Domažlice–Jihlava–Uherské Hradiště (pro osobní dopravu zpřístupněna od 1. října 1888). Stavební práce na úseku z Horažďovic do Klatov prováděla vídeňská firma Hynek Rosenthal. Sušická nádražní budova (čp. 223/II) splňovala typické provedení všech nádraží transverzálky podle projektu architekta ředitelství státních drah Friedricha Setze: rezné zdívo doplněné štukovými prvky, římsami, ostěními otvorů, armováním nároží a naznačeným hrázděním v patě.

Obr. č. 30: Jihozápadní část města z úpatí Žižkova vrchu, [1903–1907]. Fotografie, výška 166 mm, šířka 303 mm. Muzeum Šumavy Sušice, sign. IX 2 D 14/8. Sken Jan Lhoták. – Při levém okraji snímku je již zachycena novostavba ústavu Školských sester de Notre Dame (čp. 255/II) z roku 1898, na pravém kraji ohradní zeď areálu okresní nemocnice (čp. 117/III), otevřené téhož roku.

Obr. č. 31: Sušice od západu na panoramatickém pohledu z úpatí Svatoboru, 1. čtvrtina 20. století. Fotografie, výška 67 mm, šířka 225 mm. Muzeum Šumavy Sušice, sign. FC 102, IX 2 D 14/5. Sken Jan Lhoták. – Netradiční výhled na město s tzv. Hořejší sirkárnou rodiny Scheinostovy v popředí. Na pravém břehu ve středu snímku se rýsuje nemocniční areál s dostavěným infekčním pavilonem a márnici, zcela vpravo v roce 1897 nově otevřené druhé oddělení městského hřbitova.

Obr. č. 32: Firemní veduta koželužské továrny Leopold J. Schwarzkopfa, před 1900. Leo Küche. Litografie, výška 115 mm, šířka 210 mm (rozměry listu výška 290 mm, šířka 228 mm). Státní okresní archiv Klatovy, Okresní úřad Sušice, karton č. 76. Sken Michal Tejček. – Koželužna čp. 246/II Leopolda J. Schwarzkopfa v Nádražní ulici (již předtím fungující v městském jádru) splynula s koželužnou čp. 260/II do rukou majitele Rudolfa Schwarzkopfa a v roce 1920 se stala součástí firmy Akciová společnost Schwarzkopfa a spol., akciové továrny na usně, obuv a řemeny. Prosperující výrobní areál, jenž nepřerušil činnost ani během druhé světové války, byl od července 1945 v národní správě, výroba byla ukončena v roce 1953.

Obr. č. 33: Jižní část náměstí Svobody s radnicí čp. 138/I, 1906. Fotografie, výška 123 mm, šířka 173 mm. Muzeum Šumavy Sušice, sign. IX 2 C 22/8. Sken Jan Lhoták. – V radnici čp. 138/I, na fotografií ověřené v průčelí trojicí habsburských orlů, sídlily od roku 1850 formou pronájmu všechny nejdůležitější úřady ve městě: okresní hejtmánství, okresní soud, berní úřad a listovní úřad. Zbytek budovy využíval městský úřad, jenž tu postupně uvolnil prostory pro potřeby spořitelny a městského muzea.

Obr. č. 34: Kamenný most přes Otavu, 1907. Fotografie, výška 123 mm, šířka 170 mm. Muzeum Šumavy Sušice, sign. IX 2 C 47/3. Sken Jan Lhoták. – Srov. komentář k obr. č. 15, 21.

Obr. č. 35: Architektonická skica vyšší reálky, 1909. Ing. arch. Ladislav Skřivánek. In: SKŘIVÁNEK, Ladislav: Budova české státní reálky v Sušici. Časopis československých inženýrův a architektův 19, 1920, č. 8, s. 68, tab. č. 29. Výška 159 mm, šířka 244 mm. Muzeum Šumavy Sušice, sign. D 50/1. Sken Jan Lhoták. – V roce 1906 se po dlouholetém úsilí podařilo v Sušici otevřít českou státní reálku. Smlouvou z 5. září 1906 se ovšem představitel města ministerstvu kultury a vyučování zavázali, že do tří let pro reálku zbudují novou účelovou budovu. Po prvotních dohadách, kam ji umístit (zvažovalo se náměstí Svobody a Buryňka), zvítězila poloha severně od historického jádra, kde vznikala nová zástavba po katastrofickém požáru roku 1902. Stavbu zrealizovala karlínská firma Otakar Nekvasil a proběhla v letech 1909–1911. Slavnostní otevření budovy se konalo 17. září 1911, výuka potom byla zahájena 20. září.

Obr. č. 36: Zájezdni hostinec Dolní Bouchalka čp. 120/II, demolovaly po požáru v roce 1902 [kresba 1914–1920]. Alois Sedlecký. Kresba tuší, výška 112 mm, šířka 186 mm. Muzeum Šumavy Sušice, přír. č. 695. Sken Jan Lhoták. – Velký požár dne 26. července 1902, jenž v dnešní ulici T. G. Masaryka strávil 19 domů, šest stodol a stájí, zavládl příčinu k dalekosáhlým úpravám této části Dolejšího Předměstí. Starý zájezdni hostinec, nazývaný již v 18. století Bouchalka, nahradila po zakoupení spáleniště sokolskou obcí novostavba sokolovny, slavnostně otevřená 15. srpna 1914.

Mapa č. 1: Prostor západně od náměstí v okolí projektované železniční stanice na regulačním plánu, 1916. *Podrobný regulační plán královského města Sušice. Zaměření terénu provedl: ing. Boh. Belada. Regulaci zanesl: arch. Vlad. Zákrejs.* Rukopisný kolorovaný plán, výška 1035 mm, šířka 1520 mm, měřítko 1 : 720, výřez. Městský úřad Sušice, Stavební odbor – archiv, nesign. Foto Pavel Vychodil. – Od konce 19. století projektovaná železniční dráha ze Sušice do Kašperských Hor se stala nosným tématem regulačního plánu zkušeného urbanisty Vladimíra Zákrejsa, předloženého k připomínkování v listopadu 1916. Novou železniční stanicí umístoval na křižovatku dnešních ulic Klostermannovy a 5. května. Klostermannovu ulici plánoval rozšířit do podoby hlavní spojovací třídy a při jejím křížování s Lerchovou ulicí vytvořil čtvercové náměstí lemované dvojicí veřejných budov.

Obr. č. 37: Sušice od jihojihozápadu na šikmém leteckém snímku, 1923. Fotografie, výška 108 mm, šířka 152 mm. Soukromá sbírka. Sken Jan Lhoták. – Nejstarší letecký pohled na město je zachycuje bezprostředně po požáru dne 11. července 1923. Popelem tehdy ležlo osm domů v ulicích Vodní a Americké armády. Bílé plochy v horní části snímku u jezů a při pravobřežní usadlosti jsou rozloženy, na slunci se sušící prádlo.

Obr. č. 38: Slavnostní průvod k odhalení pomníku Jana Husa v dnešní ulici Americké armády, 1923. Fotografie, výška 112 mm, šířka 86 mm. Muzeum Šumavy Sušice, sign. IX 2 C 154, přír. č. 1592. Sken Jan Lhoták. – Jedna z mála historických fotografií druhé nejfrekventovanější sušické ulice. V levé části okraj budovy měšťanského pivovaru čp. 52/I a za ním vstup do Vodní ulice. Husovy slavnosti dne 6. července 1923 se staly významnou společenskou událostí, probíhající za účasti řady zajímavých osobností (hudební virtuoz Václav Klíčka, historik Rudolf Urbánek).

Obr. č. 39: Dům čp. 40/I na náměstí Svobody, 20. léta 20. století. Fotografie, výška 139 mm, šířka 88 mm. Muzeum Šumavy Sušice, sign. IX 2 B 64/2, přír. č. 9676. Sken Jan Lhoták. – Původně soukromý tzv. Voprchovský či Holbovský dům s mohutným atikovým štítem členěným dvěma pásy lichých arkád byl od roku 1774 sídlem děkanství. S ohledem na své architektonické a památkové kvality byl v roce 1933 vybrán pro sídlo městského muzea (od roku 1967 Muzea Šumavy). Fotografie dům zachycuje ještě v době, kdy sloužil jako sídlo děkanství (do roku 1934).

Obr. č. 40: Částečně idealizovaný pohled na tzv. Horní sirkárnu Vojtěcha Scheinosta, 20. léta 20. století. Litografie, výška 121 mm, šířka 210 mm. Muzeum Šumavy Sušice, sign. IX 2 C 21/16. Sken Jan Lhoták. – Spojenectví Vojtěcha Scheinosta s židovským obchodníkem Bernardem Fürthem se po Fürthově smrti (1849) a nástupu jeho synů stávalo stále problematictější a vedlo k osamostatnění Scheinosta a zřízení druhé sušické sirkárny v domě čp. 48/II plně v jeho režii (1865). Množičí se agenda Scheinosta v roce 1883 motivovala přizvat do firmy jako společníky své syny Vojtěcha, Ferdinanda a Františka, kteří ji v roce 1887 převzali plně do své správy. V roce 1903 se sirkárna zapojila společně s továrnami v Třešti, Bernarticích a několika drobnými podniky v Alpách do akciové společnosti Solo, jež se v roce 1911 se zbylými sirkárnami v monarchii sjednotila do akciové společnosti Helios (ředitelme sirkárny zůstal až do své smrti v roce 1919 František Scheinost). V březnu 1932 se výroba v sirkárně v důsledku hospodářské krize zastavila, avšak již v příštím roce se rozběhla výroba papírových impregnovaných obalů SOLOKUP a průhledných obalů FADUTUB. Ve stejném duchu výroba v továrně, po druhé světové válce znárodněná a nazvaná PAP, pokračuje dosud. Proporce továrního areálu na snímku jsou nadsazené a působí dojmem rozlehlosti, ve skutečnosti však byly mnohem skromnější. V pravém rohu snímku probíhá ulice Pod Svatoborem, z níž byl vjezd do celého komplexu. – Srov. též obr. č. 24, 68, 84.

Obr. č. 41: Dělnický dům čp. 519–520/II pro zaměstnance sušických sirkáren, 1929. Fotografie, výška 104 mm, šířka 151 mm. Soukromá sbírka. Sken Jan Lhoták. – Dvojčům čp. 519–520/II byla vystavěna v režii sirkárny Solo v roce 1928 podle projektu architekta Fr. Kaindla s kapacitou 28 malých bytů. Každý obsahoval kuchyni, obytnou místnost, spíž a WC. Svým záměrem navázal na již stojící domy čp. 356–357/II (zbudován v roce 1920) a čp. 442/II (zbudován v roce 1925).

Obr. č. 42: Rozhledna na Svatoboru, 20. léta 20. století. Fotografie, výška 121 mm, šířka 80 mm. Soukromá sbírka. Sken Jan Lhoták. – Svatobor jakožto krajinná dominanta Sušicka (845 m n. m.) přitahovala

pozornost přinejmenším od sklonku středověku, ze kdy jsou datované střeby objevené pod vrcholem (snad doklad existence vojenské hlásky). Později zde zbudovali blíže nespécifikovaný opěrný bod Cílové ze Svojsic a konečně od roku 1889/1890 začala Jednota pro okrašlení Sušice (okrašlovací spolek) a zejména odbor Klubu českých turistů usilovat o zbudování rozhledny. Kromě turistického zájmu záměr plnil současně rozměr národní (zbudování české rozhledny českými spolky na českém území), takže se těšil všeobecné podpoře. V letech 1895–1897 na vrcholu vyrostla 25 metrů vysoká rozhledna, slavnostně otevřená společně s turistickou útulnou v září 1900. Špatné konstrukční vlastnosti způsobovaly postupné vychylování stavby z osy a vedly až k její demolicí v roce 1934. Místo ní zbudoval sušický stavitel Karel Hora v témže roce rozhlednu novou, vysokou 31,6 metru. V příštím roce byla doplněna o roubenou turistickou chatu.

Obr. č. 43: Čtvrť Buryňka od západu, 1933. Fotografie, výška 83 mm, šířka 189 mm. Muzeum Šumavy Sušice, nesign. Sken Jan Lhoták. – Význam Buryňky, rozlehlé louky na pravém břehu Otavy pojmenované po šlechtickém rodu Boryňů ze Lhoty, byl pro budoucí rozšiřování městské zástavby zřejmý již Bedřichu Pekovi na konci 19. století. Jeho návrh uliční sítě upravil autor druhého regulačního plánu Vladimír Zákrejs, avšak až do začátku 20. let zůstávaly veškeré záměry jen na papíře. Teprve s výstavbou měšťanské školy čp. 129/III bylo jasné, že celý prostor bude rozparcelován (nakonec dle návrhu strakonického architekta Ferdinanda Mengeho). Parcelace navazovala na urbanistický záměr osově propojit Buryňku s historickým jádrem (patrně dle doporučení J. Freiwalda a J. Böhma). To se podařilo prodloužením osy dnešní uličky V Brance pomocí výstavby železné lávky přes Otavu a parkově řešeným prostranstvím uzavřeným od východu zmíněnými Masarykovými měšťanskými školami a z jihu a severu budovami okresního úřadu čp. 155/III (na fotografii vlevo), finančních úřadů čp. 131/III (na fotografii vpravo) a vilkami pro zámožnější sušické rodiny. V lidovém pojetí se proto Buryňce přezdívalo „Sušická Ořečovka“.

Obr. č. 44: Památník padlých s bronzovou sochou T. G. Masaryka ve čtvrti Buryňka, 30. léta 20. století. Fotografie, výška 88 mm, šířka 139 mm. Muzeum Šumavy Sušice, sign. FA 36. Sken Jan Lhoták. – Zakomponování monumentálního památníku padlým do parkově řešeného prostoru mezi budovami měšťanské školy, okresního a finančního úřadu (dle návrhu J. Freiwalda a J. Böhma) vyplynulo ze zamítnutí návrhu památníku od tábořského sochaře Rudolfa Kabeše a jeho umístění na náměstí Svobody. Bronzová socha T. G. Masaryka (zmenšenina originální sochy Otakara Švece z Loun) byla doplněna reliéfem legionářů od Otakara Švece a jmény všech padlých legionářů. V říjnu 1940 byla část nápisů stržena a socha T. G. Masaryka odstraněna, po druhé světové válce pokusy umístit pískovcovou kopii sochy nepošly (umístěna byla až v roce 1969 do parku), místo toho se odstranil zbytek nápisů a přidaly reliéfy tří bojovníků druhé světové války. Teprve v roce 2003 se na památník opět umístila jména padlých v obou světových válkách a formou zvláštní desky připomenuty oběti třetího odboje.

Obr. č. 45: Severní část náměstí Svobody, 30. léta 20. století. Fotografie, výška 120 mm, šířka 164 mm. Muzeum Šumavy, sign. IX 2 C 15/4. Sken Jan Lhoták. – Dominantou severozápadní strany náměstí je mohutná třípodlažní budova spořitelny čp. 8/I architektů J. Freiwalda a J. Böhma, zbudovaná v letech 1929–1930 na místě renesančního domu s polozapuštěnou komorou čp. 8/I a masných krámů čp. 9/I. Ještě v 60. letech 20. století Dobroslav Líbal doporučil: „Ve vzdálenější budoucnosti po dožití budovy nutno uvažovat o její výměně vhodnějším objektem, který by lépe vyhovoval danému prostředí.“ Naproti tomu dnešní historici umění objekt považují za cenný vklad prvorepublikové architektury v rámci velkoryse pojeté výstavby J. Freiwalda a J. Böhma.

Obr. č. 46: Kaple sv. Rocha na Hořejším Předměstí s domem čp. 94/III, 30. léta 20. století. Fotografie, výška 86 mm, šířka 137 mm. Soukromá sbírka. Sken Jan Lhoták. – Kaple, zasvěcená původně sv. Rochovi a sv. Šebestiánovi, byla vystavěna iniciativou děkana P. Jana Františka Gottharda z Čechoslavy v první polovině 80. let 17. století v místě hromadného hrobu osob zemědělských na mor. Ohrazený prostor kolem kaple sloužil až do 19. století pro pohřbívání neznámých osob, žebráků, vojáků či řídce i obětí epidemii.

Obr. č. 47: Návrh na přestavbu radnice, 1937. Projekt architektů J. Freiwalda a J. Böhma. Kolorovaná perokresba, výška 745 mm, šířka 610 mm. Městský úřad Sušice, Stavební odbor – archiv, nesign. Sken Jan Lhoták. – Široké uplatnění projektů pražského architektonického ateliéru tandemem J. Freiwald a J. Böhma v Sušici mělo ve druhé polovině 30. let vyvrcholit velkolepou přestavbou radnice. Při zamýšlených úpravách městská samospráva hledala inspiraci v jiných městech (kupř. v Poličce). Architekti předpokládali vložít k jižnímu a severnímu průčelí loubí s balkóny. Sochy při východní a jižní fasádě měly zpodobňovat Jana Husa a Jana Žižku. Projekt byl vinou nedostatku financí odkládán a po roce 1945 byl jako předražný zcela opuštěn.

Obr. č. 48: Vojsko 4. pancéřové divize americké armády v ulicích Sušice, 1945. Fotografie, výška 138 mm, šířka 88 mm. Městský úřad Sušice, Pozůstalost Milan Pokorný, sign. S 5/28. Sken Jan Lhoták. – Snímek pochází ze dne osvobození 6. května 1945. Pohled z Mostní ulice směrem na západ k náměstí Svobody.

Obr. č. 49: Dřevěný pylon se svítící pěticípou hvězdou na kašně na náměstí Svobody, kolem 1950. Fotografie, výška 139 mm, šířka 88 mm. Soukromá sbírka. Sken Jan Lhoták. – Pylon, vystavěný v režii národního podniku Solo roku 1949, byl součástí kašny do roku 1953 a sloužil k demonstraci vítězství socialismu a jeho oslavám. Pěticípá hvězda ve vrcholu pylonu byla napájena elektrinou.

Obr. č. 50: Perspektivní pohled na město od západu, 1958. *Sušice – směrný územní plán. Perspektivní pohled.* SÚRPMO (arch. Kohout, ing. J. Horký). Výška 534 mm, šířka 1822 mm. Městský úřad Sušice,

map a plánů, evid. č. 187. Foto Pavel Vychodil. – Rozsáhlý požár dne 14. května 1839 postavil představitele města poprvé před otázkou možné regulace městských prostranství a ulic. Růžová barva zobrazuje domy vyhořelé, žlutá objekty (či jejich části) určené k asanaci, červeným šrafováním objekty zamýšlené vystavět. Jak víme z následného vývoje, zůstalo v některých případech jen u plánů. Nezrealizovaná zůstala myšlenka zbudovat masné krámy a řeznickou porážku v dvorním traktu domu čp. 26/I, odstraněna nebyla také branka (fortna) v závěru dnešní uličky V Brance apod. Naopak rychle zmizel blok domů za radnicí (čp. 136/I, 137/I a masné a pekařské krámy) a dům čp. 16/I zužující vyústění Havlíčkovy ulice do ulice T. G. Masaryka. Koordinovat stavební ruch v Sušici napomáhala funkce městského stavitele.

Mapový list č. 7

Mapa č. 14: Situační plán dláždění Říšské ulice (dnes Americké armády) se zakreslením rozvodu kanalizace v jádru města, [po 1842]. *Plan zum Behufe der Pflasterung*. Franz Jescheta (nadlesní). Kolorovaná perokresba, výška 535 mm, šířka 378 mm, grafické měřítko [128 mm = 100 sáhů, cca 1 : 1440]. Státní okresní archiv Klatovy, Sběrka map a plánů, evid. č. 186. Foto Pavel Vychodil.

Mapový list č. 8

Mapa č. 15: Situační plán emfyteutizovaného hradebního příkopu v úseku mezi Klášterskou bránou a Dolejším mlýnem čp. 157/II, 1845. *Situations-Plan über den vom Klosterthor bis hinter die Untere Dominical Mahlmühle führenden Fahrweges, nebst den nebenliegenden Schanzgrabengärten*. Anton Kolařík (subst. nadlesní). Kolorovaná perokresba, výška 455 mm, šířka 575 mm, měřítko 1 palec = 10 sáhů (1 : 720). Státní okresní archiv Klatovy, Sběrka map a plánů, evid. č. 190. Foto Pavel Vychodil.

Mapový list č. 9

Mapa č. 16: Situační plán projektované silnice ze Sušice do Volšov, 1845. *Situations Plan*. Ignatz Kander (lesní adjunkt). Rukopisný kolorovaný plán, výška 450 mm, šířka 580 mm, měřítko 1 palec = 40 sáhů (1 : 2880). Státní okresní archiv Klatovy, Archiv města Sušice, sign. Praes 100. Foto Pavel Vychodil. – Od druhé čtvrtiny 19. století systematicky budované silnice ze Sušice do všech směrů (Hrádek, Dobříš, Dlouhá Ves) vyvrcholily úpravou silnice do Volšov. Dosud meandrující rameno potoka Volšovky (Roušarky) bylo napříměno, stejně jako je kopírující stará úvozová cesta. Dokončená silnice byla olemována třemi řadami kaštanů (srov. mapový list č. 41, obr. č. 84), skácenými až po více než 120 letech v roce 1975.

Mapový list č. 10

Mapa č. 17: Císařský povinný otisk mapy stabilního katastru města Sušice z roku 1837. List VI, VII. Kolorovaná litografie, grafické měřítko [1 : 2880], výška listu 526 mm, šířka 658 mm, výřez. Ústřední archiv zeměměřičství a katastru Praha, sign. B2/a/6C7571. Foto Pavel Vychodil.

Mapový list č. 11

Mapa č. 18: Sušice a okolí na mapě II. vojenského mapování Čech z let 1843–1844. Rukopisná kolorovaná mapa, grafické měřítko [1 : 28 800], sekce č. XIV/3, 4, westliche Colonne, výška sekce 527 mm, šířka 527 mm, výřez. Österreichisches Staatsarchiv-Kriegsarchiv, Wien. Reprodukce Laboratoř geoinformatiky UJEP Ústí nad Labem.

Mapový list č. 12

Mapa č. 19: Sušice a okolí na mapě III. vojenského mapování z let 1878–1879, revidováno 1880, 1887, 1889, 1890. Rukopisná kolorovaná mapa, grafické měřítko [1 : 25 000], ZONE 8, Colonne IX/1–4, výška listu 500 mm, šířka 700 mm, výřez. Österreichisches Staatsarchiv-Kriegsarchiv Wien. Reprodukce Laboratoř geoinformatiky UJEP Ústí nad Labem.

Mapový list č. 13

Mapa č. 20: Dílčí regulační plán Kostelní ulice, 1885. *Situace kostelní ulice král. města Sušice vzhledem na její regulační čáru*. Antonín Persein (městský stavitel). Kolorovaná perokresba, výška 423 mm, šířka 370 mm, měřítko 1 : 360. Městský úřad Sušice, Stavební odbor – archiv, Podniky a organizace, fascikl č. 114. Sken Jan Lhoták.

Mapový list č. 14

Mapa č. 21: Návrh kanalizační sítě a regulace města, 1887. *Návrh na kanalizaci a regulaci král. města Sušice*. František Lenk (stavitel). Rukopisný kolorovaný plán (na podkladu mapy stabilního katastru), výška 540 mm, šířka 830 mm, měřítko 1 : 2880. Státní okresní archiv Klatovy, Archiv města Sušice, registratura 1880–1912, nesign. Sken Jan Lhoták.

Mapa č. 22: Plán projektovaného vodovodu, 1890. *Vodovod pro královské město Sušici (Hořejší předměstí)*. Karel Kress. Rukopisný kolorovaný plán (na podkladu mapy stabilního katastru), výška 340 mm, šířka 630 mm, měřítko 1 : 2880. Městský úřad Sušice, Stavební odbor – archiv, nesign. Sken Jan Lhoták.

Mapa č. 23: Plán rozvodu vody, 1916. *Nynější zásobování vodou král. města Sušice*. Bohumil Belada. Rukopisný kolorovaný plán (na podkladu mapy stabilního katastru), výška 680 mm, šířka 930 mm, měřítko 1 : 2880. Městský úřad Sušice, Stavební odbor – archiv, nesign. Sken Michal Tejček.

Mapový list č. 15

Mapa č. 24a: Regulační plán města, 1896. *Polohopisný a regulační plán král. města Sušice*. [Sušice I – historické jádro]. Bedřich Pek. Rukopisný kolorovaný plán, výška 990 mm, šířka 1270 mm, měřítko

1 : 720. Městský úřad Sušice, Stavební odbor – archiv, nesign. Foto Pavel Vychodil. – V reakci na předpis stavebního řádu pro Čechy z 8. ledna 1889 sušická městská obec v roce 1894 začala usilovat o vyhotovení polohopisného a regulačního plánu. Místo původně zamýšleného Ing. Jana Jančí se úkolu zhostil jičínský Ing. Bedřich Pek (1851–1916), autor regulací pro několik českých měst (např. Jindřichův Hradec a Jičín). Měřické práce v Sušici Pek prováděl na konci dubna 1895, hotové plány městské radě odeslal 1. února 1896. Soubor tvořily tři řady plánů o pěti listech. Při regulacích kladl Pek největší důraz na rozšíření a napřímění ulic, ale realizace byla povětšinou mimo finanční možnosti města (předpokladem by bylo vykoupení řady domů od soukromých vlastníků), a prosadila se jen likvidace domů čp. 61/I a čp. 62/I v Kostelní ulici. Zajímavější Pek řešil další urbanistický rozvoj města. Navrhoval zástavbu pozemků na pravém břehu Otavy, tzv. Buryňky. Definitivní schválení městskou radou se Pekovy plány dočkaly až v květnu 1899 a okresním zastupitelstvem v únoru následujícího roku.

Mapový list č. 16

Mapa č. 24b: Regulační plán města, 1896. *Polohopisný a regulační plán král. města Sušice*. [Sušice II – Nádražní třída]. Bedřich Pek. Rukopisný kolorovaný plán, výška 1010 mm, šířka 1295 mm, měřítko 1 : 720. Městský úřad Sušice, Stavební odbor – archiv, nesign. Foto Pavel Vychodil. – K Pekovu regulačnímu plánu města srov. komentář mapový list č. 15, mapa č. 24a.

Mapa č. 24c: Regulační plán města, 1896. *Polohopisný a regulační plán král. města Sušice*. [Sušice II – část s Hořejší sirkárnou]. Bedřich Pek. Rukopisný kolorovaný plán, výška 1010 mm, šířka 1300 mm, měřítko 1 : 720. Městský úřad Sušice, Stavební odbor – archiv, nesign. Foto Pavel Vychodil. – K Pekovu regulačnímu plánu města srov. komentář mapový list č. 15, mapa č. 24a.

Mapový list č. 17

Mapa č. 24d: Regulační plán města, 1896. *Polohopisný a regulační plán král. města Sušice*. [Sušice II – Pravdova ulice]. Bedřich Pek. Rukopisný kolorovaný plán, výška 995 mm, šířka 1290 mm, měřítko 1 : 720. Městský úřad Sušice, Stavební odbor – archiv, nesign. Foto Pavel Vychodil. – K Pekovu regulačnímu plánu města srov. komentář mapový list č. 15, mapa č. 24a.

Mapa č. 24e: Regulační plán města, 1896. *Polohopisný a regulační plán král. města Sušice*. [Sušice III – Hořejší předměstí]. Bedřich Pek. Rukopisný kolorovaný plán, výška 995 mm, šířka 1290 mm, měřítko 1 : 720. Městský úřad Sušice, Stavební odbor – archiv, nesign. Foto Pavel Vychodil. – K Pekovu regulačnímu plánu města srov. komentář mapový list č. 15, mapa č. 24a.

Mapový list č. 18

Mapa č. 25: Regulační plán historického jádra města, 1916. *Podrobný regulační plán královského města Sušice. Zaměření terénu provedl: ing. Boh. Belada. Regulaci zanesl: arch. Vlad. Zákrejs*. Rukopisný kolorovaný plán, výška 830 mm, šířka 1020 mm, měřítko 1 : 720. Městský úřad Sušice, Stavební odbor – archiv, nesign. Foto Pavel Vychodil.

Mapový list č. 19

Mapa č. 26: Lesní mapa revíru Svatobor, 1900. *Mapa porostů obecního sušického lesa revír Svatobor dle vyšetření koncem roku 1900*. Autor neuveden. Kolorovaná litografie, výška 1090 mm, šířka 890 mm, měřítko 1 : 2880. Státní okresní archiv Klatovy, Sběrka map a plánů, evid. č. 258. Foto Pavel Vychodil. – Navzdory své poloze v podhůří lesnaté Šumavy město Sušice nikdy nevlastnilo rozsáhlejší lesy. Podle josefského katastru to bylo necelých 580 hektarů, soustředěných ve třech revírech (Svatobor, Kalovy, Horní a Dolní Zaluží). Aby se pokryla vysoká spotřeba, kterou vyvolával stavební ruch, příprava sladu a vaření piva i prosté vytápění, musela městská obec investovat značné prostředky do lesního personálu, jenž neustále čelil lesnímu pychu. Permanentní nedostatek dřeva se řešil odběrem plaveného dříví z prášilského a dlouhoveského panství, potažmo z Královského hvozdu. Raabizací zůstaly městské lesy nedotčeny a reformy se dočkaly teprve na konci 20. let 19. století, kdy zkoušený lesnický systematizátor Franz Opperl vypracoval lesní hospodářský plán. Lesy se rozdělily do pěti revírů, každý se zvláštním hajným. Jejich rozlohu to podstatněji neovlivnilo (v roce 1848 662 hektarů), mnohem intenzivněji se však využívaly a přinášely do městské pokladny nezanedbatelný příjem – v první polovině 19. století v průměru až 10 % hrubého výnosu z vrchnostenské sféry městského hospodářství.

Mapa č. 27: Lesní mapa revíru Vrabcov, 1915. *Mapa porostů lesa brabčovského patřícího velkostatku obce král. města Sušice. 1915*. Autor neuveden. Kolorovaná litografie, výška 870 mm, šířka 1210 mm, měřítko 1 : 2880. Státní okresní archiv Klatovy, Sběrka map a plánů, evid. č. 260. Foto Pavel Vychodil.

Mapový list č. 20

Mapa č. 28: Regulační plán (projekt) III. čtvrti města Sušice, 1923. *Podrobný regulační plán města Sušice. Zaměření terénu provedl inž. Boh. Belada, úř. autor. stavební inženýr. Regulaci zanesl Arch. Vlad. Zákrejs, v r. 1916. Kopírováno dle originálu v r. 1923*. Rukopisný kolorovaný plán, výška 875 mm, šířka 1055 mm, měřítko 1 : 720, výřez. Městský úřad Sušice, Stavební odbor – archiv, nesign. Foto Pavel Vychodil.

Mapový list č. 21

Mapa č. 29: Regulační plán II. čtvrti města Sušice, 1928. *Regulační plán části královského města Sušice zvané „na Benátkách“*. Definitivní

ní plán. Ing. Ferdinand Menge. Rukopisný kolorovaný plán, výška 980 mm, šířka 880 mm, měřítko 1 : 1000. Městský úřad Sušice, Stavební odbor – archiv, nesign. Foto Pavel Vychodil.

Mapový list č. 22

Mapa č. 30: Plán stavebního rozvoje Sušice v letech 1918–1935, [1936]. *Rozvoj stavebního ruchu v Sušici od roku 1918–1935*. [Karel Houra]. Kolorovaná litografie, výška 883 mm, šířka 955 mm, měřítko neuvedeno. Státní okresní archiv Klatovy, Sběrka map a plánů, evid. č. 308A. Foto Pavel Vychodil.

Mapový list č. 23

Mapa č. 31: Plán města s okolím, 1948. *Orientační plány měst 1 : 10 000. Č. 20. Sušice*. Zeměměřičský úřad Praha. Výška 410 mm, šířka 640 mm, měřítko 1 : 10 000. Soukromá sbírka. Sken Jan Lhoták.

Mapový list č. 24

Mapa č. 32: Směrný územní plán města, 1958. *Sušice. Směrný územní plán. Zastavovací plán*. SÚRPMO (arch. Kohout, ing. J. Horký). Výška 800 mm, šířka 1000 mm, měřítko 1 : 2880. Městský úřad Sušice, Stavební odbor – archiv, nesign. Sken Jan Lhoták. – Nejzásadnějším urbanistickým vkladem bylo vložení sídliště bytových domů do třetí městské čtvrti nad dnešní Hájkovou ulicí (srov. obr. č. 50). Jako přílohy plánu vznikly i dvě panoramatické fotografie Sušice (srov. mapový list č. 40, obr. č. 82a–b).

Mapový list č. 25

Mapa č. 33: Plán asanace městského jádra, 1962. *Sušice – asanační plán. Návrh asanačního plánu histor. částí města – návrh hlavních technických údajů a regulačních čar*. SÚRPMO (arch. Kohout, arch. Reml-Tolar). Výška 990 mm, šířka 890 mm, měřítko 1 : 1000. Městský úřad Sušice, Stavební odbor – archiv, nesign. Sken Jan Lhoták.

Mapový list č. 26

Mapa č. 34: Směrný a územní plán města, 1972. *SÚP Sušice. Komplexní návrh. Koncept*. Krajská projektová organizace Stavoprojekt Plzeň (ing. Hausner, ing. Chrt). Výška 795 mm, šířka 925 mm, měřítko 1 : 5000. Městský úřad Sušice, Stavební odbor – archiv, nesign. Sken Jan Lhoták.

Mapový list č. 27

Mapa č. 35: Územní plán historického jádra, 1980. *Územní plán zóny historického jádra Sušice. Komplexní urbanistický návrh*. Krajská projektová organizace Stavoprojekt Plzeň (ing. Zoch, ing. Chrt). Výška 715 mm, šířka 1050 mm, měřítko 1 : 1000. Městský úřad Sušice, Stavební odbor – archiv, nesign. Sken Jan Lhoták.

Mapový list č. 28

Mapa č. 36: Územní plán města, schválený zastupitelstvem města dne 13. prosince 1999. *Územní plán města Sušice. Hlavní výkres – funkční regulace A/02*. Ing. arch. Oldřich Hysek, ing. arch. Blanka Hysková. Výška 1175 mm, šířka 1877 mm, měřítko 1 : 5000, legenda chybí. © Městský úřad Sušice, 2013.

Mapový list č. 29

Mapa č. 37: Svislý letecký snímek Sušice, 1951. Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad v Dobrušce, Středisko leteckých snímků, sign. č. 04487, 04489, 04507, 04509. Letecký snímek poskytl VGHMÚF Dobruška © MO ČR, 2013.

Mapový list č. 30

Mapa č. 38: Svislý letecký snímek Sušice, 1973. Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad v Dobrušce, Středisko leteckých snímků, sign. č. 36038. Letecký snímek poskytl VGHMÚF Dobruška © MO ČR, 2013.

Mapový list č. 31

Mapa č. 39: Svislý letecký snímek Sušice, 1994. Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad v Dobrušce, Středisko leteckých snímků, sign. č. 04370, 04372. Letecký snímek poskytl VGHMÚF Dobruška © MO ČR, 2013.

Mapový list č. 32

Mapa č. 40: Svislý letecký snímek Sušice, 2011. Ortofotomapa Píseňského kraje, © GEOREAL, spol. s r. o.

Mapový list č. 33

Mapa č. 41a–b: Osídlení Sušicka v pravěku a raném středověku (celek a detail). Rekonstrukční mapa Martina Ptáka, počítačové zpracování autor. – Mapa č. 41a (komentář): Na podkladu Základní mapy 1 : 50 000 (zdroj: www.cuzk.cz) jsou vynesena významnější archeologická naleziště z pravěku a raného středověku. Z hlediska prostorového rozložení je nepřehlédnutelným momentem jejich koncentrace v blízkosti vodních toků (především Otava a Pstružná). Je ovšem nutné si uvědomit, že se jedná o současný stav poznání, závislý na množství a kvalitě provedených archeologických akcí (záchranné výzkumy a především povrchové sběry). Předkládaný obraz osídlení proto bude do budoucna jistě rozšířen o další naleziště. Při tvorbě mapy byly využity údaje z Archeologické databáze Čech, Digitálního archivu Archeologického ústavu AV ČR, Praha, a literatury. Archeologické nálezy získané na sledovaném území jsou uloženy především v Muzeu Šumavy v Sušici, Městském muzeu v Horažďovicích a Vlastivědném muzeu dr. Hostaše v Klatovech. Základní literatura: BENEŠ, Antonín: Horní Pootaví v pravěku a na počátku dějin podle archeologických

pramenů. In: Sborník vlastivědných prací o Šumavě. Kašperské Hory 1980, s. 7–58; BENEŠ, Jaromír: Šumava v pravěku a době slovanské. In: Šumava. Příroda – Historie – Život. Praha 2003, s. 359–366; ŠÍDA, Petr – EIGNER, Jan – FRÖHLICH, Jiří – MORAVCOVÁ, Marta – FRANZEOVÁ, Dagmar: Doba kamenná v povodí horní Otavy. České Budějovice – Plzeň 2011 (= Archeologické výzkumy v jižních Čechách – Supplementum 7); HŮRKOVÁ, Jindra – PÍČKA, Jan: Nové doklady osídlení jihozápadních Čech v době hradištní. In: Archeologie doby hradištní v Čechách. Sborník příspěvků z pracovního setkání badatelů zaměřených na výzkum doby hradištní v Čechách, konaného v Plzni 19.–21. 5. 2004. Red. Metlička, Milan. Plzeň 2005, s. 93–121; EIGNER, Jan – FRÖHLICH, Jiří: Nové doklady osídlení v době bronzové a železné podél toku Otavy mezi Sušicí a Horažďovicemi. Vlastivědný sborník Muzea Šumavy 8, 2014, v tisku. – Mapa č. 41b (komentář): Jako podklad byl použit stínovaný model reliéfu (zdroj: www.cuzk.cz), který vznikl zpracováním dat získaných leteckým laserovým skenováním (někdy též ne úplně správně označováno LIDAR). Jedná se o metodu dálkového průzkumu měřením vzdálenosti na základě výpočtu rychlosti odraženého pulsu laserového paprsku od snímaného objektu. Výsledkem je mračno bodů, které lze zpracovat do podoby digitálního modelu. Ten je následně využíván v geodézii, klimatologii, lesním hospodářství atd. V archeologii jsou využívány především nejnovější detailní modely, které slouží k identifikaci a dokumentaci opevnění, úvozových cest, mohylových pohřebišť, rýzovníckých sejpů, zaniklých vesnic a dalších reliéfních tvarů vzniklých lidskou činností. Popis metody a příkladové studie nejnověji GOJDA, Martin – JOHN, Jan a kol.: Archeologie a letecký lidarový průzkum krajiny. Plzeň 2013.

Mapa č. 42: Historické jádro Sušice ve světle archeologie. Rekonstrukční mapa Martina Ptáka, počítačové zpracování autor. – Jako podklad mapy byla použita překresba mapy stabilního katastru z první poloviny 19. století (srov. mapový list č. 10, mapa č. 17), tedy z doby, kdy Sušice měla ještě zachované opevnění a vnitřní zástavba více odpovídala stavu ve vrcholném středověku a raném novověku. Vyznačeny jsou důležité archeologické nálezy a stavební památky, které jsou zmiňovány v textu. Zvýrazněny jsou též archeologicky zkoumané parcely – příslušné nálezy zprávy jsou uloženy ve Vlastivědném muzeu dr. Hostaše v Klatovech a Archeologickém ústavu AV ČR v Praze.

Mapový list č. 34

Mapa č. 43a: Negativní plán Sušice a okolí s vyznačením půdorysu města a uličních bloků podle mapy III. vojenského mapování z let 1878–1879. Rekonstrukční mapa Evy Semotanové, počítačové zpracování Jan Pacina.

Mapa č. 43b: Negativní plán Sušice a okolí s vyznačením půdorysu města a uličních bloků počátkem 21. století s využitím Základní mapy 1 : 10 000. Rekonstrukční mapa Evy Semotanové, počítačové zpracování Jan Pacina.

Mapa č. 43c: Digitální model území Sušice a okolí s vyznačením půdorysu města a uličních bloků podle mapy III. vojenského mapování z let 1878–1879. Rekonstrukční mapa Evy Semotanové, počítačové zpracování Jan Pacina. – Město je položeno v hlubokém údolí řeky Otavy s přítoky.

Mapa č. 43d: Digitální model území Sušice a okolí s vyznačením půdorysu města a uličních bloků počátkem 21. století s využitím Základní mapy 1 : 10 000. Rekonstrukční mapa Evy Semotanové, počítačové zpracování Jan Pacina. – Město expandovalo do vyšších poloh údolí řeky Otavy s přítoky.

Mapový list č. 35

Obr. č. 75: Bašta vnější hradby a židovský hřbitov, 1720. *Eigentliche Delineation des Juden-Acker zu Schüttenhofen*. Johann Josef Dietzler. Lavírovaná perokresba (horní část) a rukopisná kolorovaná mapa (dolní část), výška kresby a plánu 266 mm, šířka 204 mm (rozměry listu výška 330 mm, šířka 267 mm). Národní archiv Praha, Tereziánský katastr, inv. č. 2363, karton č. 717, kresba a plán jsou přílohou dopisu z roku 1720 (zde v opise). Sken Libor Gottfried. – Legenda: A die stadt mauer in der Vorstadt; B der Juden Acker; C das dazu gekaupte Stück garten; D des N. 49 Wilhelm Federle und E des N. 30 Anton Gellig Dietzler Hauß; F der Eingang.

Obr. č. 76: Areál kláštera kapucínů, 2. čtvrtina 18. století. Autor neuveden. Kolorovaná perokresba, výška 207 mm, šířka 646 mm. Národní archiv Praha, Řád kapucínů, karton 427. Foto Jitka Křečková. – Legenda: 1 zugekaufter platz 35 schrit lang 30 breith; 2 die Schmit Chaluppen mit dem Stall; 3 der Baum garten; 4 Mutter Gottes-gartl; 5 Kuchel garten; 6 Kuchel Mist-Beth; 7 Sacristey-garten; 8. Holtz Hauß; 9 die Kirchen; 10 Capellen S. Francisci; 11 daß Heil. grab; 12 die Hostie[n] Stantz; 13 der lähre platz 35 Schritt lang Von der Hostie[n] Stantz breith bies zu der Ring Mauer Von der Kirch[en] Mauer 16 Schritt; 14 garten Instrument[en] Stantz; 15 P. Prediger gartl; 16 Sommer-Haußel. N. B. über der Heil. graab sey[en] nicht zwey Fenster, sondern nur ein einziges. Wann ein Reflexion sollte gemacht werd[en], weg[en] der künft[ig]en Capellen, wann etwann daß Fenster sollte vermauert werd[en], könte[n] in dem Frontispicio der Kirchen wo nur ein einziges Fenster in der mitte ist, auf alle[n] Beyde[n] Seite[n] 1 Fenster gemacht werden. Von der Capelle[n] S. Francisci bies zur Mauer wo daß Creutz stehet 24 schritt. Mit diese[n] schlechten abries thue ich zur nachricht demutigst diene[n].

Mapový list č. 36

Obr. č. 77: Náměstí s radnicí a měšťanskými domy, (2. polovina) 18. století. Autor neuveden. Olejomalba, výška 1600 mm, šířka 1060 mm, výřez. Římskokatolická farnost Sušice. Foto Pavel Vychodil. – Výřez z obrazu sv. Floriána z nárožní kaple poutního areálu Anděla

Strážce zachycuje radnici i ostatní zástavbu na náměstí již v barokní podobě. V tradičním pojetí se obraz ikonograficky vykládá jako zachycení požáru dne 20. července 1707, čemuž však odporuje jak podoba radnice se dvěma valbovými střechami (zadní vznikla až po požáru stavební úpravou solního skladu), tak i skutečnost, že spíše než vyobrazení konkrétního požáru jde o obecný poukaz na sv. Floriána – patrona hasičů. Reálnější je proto až datace pozdější. Pokud by vznikl ad hoc pro nárožní kapli, lze očekávat již přelom 20. a 30. let 18. století.

Mapový list č. 37

Obr. č. 78: Sušice od západu, 1822. *Königl. Stadt Schüttenhofen (böhm.) Sussice, Prachiner Kr. nachgemahlt von Joann Venuto 1822*. Kolorovaná perokresba, výška 265 mm, šířka 444 mm (rozměry listu výška 314 mm, šířka 485 mm). Österreichische Nationalbibliothek Wien, inv. č. E27104C. Sken Österreichische Nationalbibliothek Wien. – Nejstarší sušická veduta je součástí početné kolekce vyobrazení českých měst a je zatížena částečným zkrácením, vyplývajícím patrně z faktu, že Venuto vedutu pouze domalovával. Krajina je přehnaně dramatická s nepřírozně strmými návršími (např. vrch Stráž) a někdy špatným usazením objektů do terénu (dvojice kaplí podél cesty na horizontu, ve skutečnosti pod vrchem Stráž). V detailech je však cenná. Zajímavé je především zachycení původní dispozice radnice se dvěma valbovými střechami – nižší s věží nad samotným radničním palácem, vyšší nad solním skladem (tehdy ještě fungujícím). Autor naproti tomu velmi zjednodušil průčelí východního bloku domovní fronty na náměstí Svobody, odlišil pouze dům čp. 40/1 (tehdejší děkanství). Předměstská zástavba se profiluje jako bez výjimky přízemní s bedněnými lomenicemi (dnes dochované např. na domě čp. 17/II). Západní průčelí kostela sv. Václava má podobu vtisknutou mu Zanettiiovou barokizací na počátku 18. století.

Mapový list č. 38

Obr. č. 79: Sušice od jihu, 1832 (překresba 1850). Augustin Maštovský. Kolorovaná perokresba, výška 470 mm, šířka 810 mm. Muzeum Šumavy Sušice, nesign. Foto Michael Fišer. – Veduta z pera sušického měšťana Augustina Maštovského z roku 1850 vznikla podle staršího náčrtku jeho otce Josefa z roku 1832. Výsledek ovšem není jednoznačně časově zařaditelný, dokonce na vedutě najdeme budovy, jež paralelně neexistovaly – je tu kupř. zachycena Pražská brána, likvidovaná v roce 1836, avšak stejně tak mohutná budova sirkárny čp. 166/II, stavěná teprve od roku 1844. Podobně jako u Venutovy veduty, také zde zaujmou bedněné lomenice přízemních předměstských domků (tu a tam s polovalbami) a dvojice valeb na radnici. Vysoká budova v levé části veduty patří klasicistnímu hospodářství čp. 59/II.

Obr. č. 80: Sušice od jihovýchodu, [před 1836]. [Václav Sekal?]. Olejomalba, výška 955 mm, šířka 800 mm, výřez. Soukromá sbírka. Foto Hugo Sedláček. – Vyobrazení na rozměrné olejomalbě Anděla Strážce, pořízené pro měšťanskou rodinu Seitzů, lze označit za nejautentičtější sušickou vedutu první poloviny 19. století, byť její výpovědní hodnota je poněkud limitována užitou technikou. Za autora lze podle stylu považovat sušického malíře-portrétistu Václava Sekala (obraz ovšem není signován). V dolní části veduty jsou patrná stromořadí ovocného sadu, který při své městské usedlosti čp. 66/III založil lékárník a purkmistr Ignác Firbas a rozvinul jeho syn František (srov. obr. č. 14).

Mapový list č. 39

Obr. č. 81: Sušice od jihu, cca 1850–1870. Autor neuveden. Kolorovaná litografie (Mittag a Wildner, Praha), výška 540 mm, šířka 740 mm. Muzeum Šumavy Sušice, přír. č. 4194. Sken Jan Lhoták. – Přesněji nedatovaná veduta vznikla při neznámé příležitosti a opět z úpatí Žižkova vrchu. Nejpodstatnější změnou oproti předchozím vyobrazením je proměna radniční siluety do podoby dané přestavbou z let 1850–1851.

Mapový list č. 40

Obr. č. 82a: Sušice na panoramatickém pohledu od západu, 1958. Příloha Směrného územního plánu města (srov. mapový list č. 24, mapa č. 32). Fotografie, výška 190 mm, šířka 1320 mm. Městský úřad Sušice, Stavební odbor – archiv, nesign. Sken Jan Lhoták. – Dvě panoramatické fotografie od západu a severu zachycují Sušici v mezičase po první vlně výstavby bytových domů a před zahájením výstavby výškových panelových domů, které pohledový horizont částečně znehodnotily.

Obr. č. 82b: Sušice na panoramatickém pohledu od severu, 1958. Příloha Směrného územního plánu (srov. mapový list č. 24, mapa č. 32). Fotografie, výška 200 mm, šířka 1120 mm. Městský úřad Sušice, Stavební odbor – archiv, nesign. Sken Jan Lhoták.

Obr. č. 83: Jihovýchodní okraj historického jádra od východu, 1978. Příloha Územního plánu zóny historického jádra. Fotografie, výška 78 mm, šířka 313 mm. Městský úřad Sušice, Stavební odbor – archiv, nesign. Sken Jan Lhoták. – Zadní trakty domů tvořících východní blok náměstí Svobody uzavírá ve směru k řece Otavě náběží Karla Houry, otevřené pro automobilovou dopravu po sérii demolice a úprav z let 1968–1974. Dnešní podobu prostor získal v letech 2010–2011. Pozadí snímku tvoří hřbet s dominantním vrchem Svatober.

Mapový list č. 41

Obr. č. 84a–p: Pohlednice města Sušice, 1895–1950. Skeny Jan Lhoták. – a: Západní strana náměstí Svobody, 20. léta 20. století. Tónovaná bromografie s popisem *Sušice na Šumavě. Západní část náměstí*. Vydal Josef Pospíchal, Sušice. Městský úřad Sušice, Pozůstalost Milan Pokorný, sign. S 1/3. – b: Jižní strana náměstí Svobody, kolem 1900. Tónovaná bromografie s popisem *Sušice* –

náměstí. Vydavatel neuveden. Městský úřad Sušice, Pozůstalost Milan Pokorný, sign. S 2/245. – c: Severovýchodní nároží náměstí Svobody s hotelem Koruna čp. 24–26/I, cca 1925. Tónovaná bromografie s popisem *Sušice na Šumavě. Hotel „Koruna“ na náměstí, náj. V. Kříž*. Vydal Josef Pospíchal, Sušice. Muzeum Šumavy Sušice, sign. FA 19/1b. – d: Ulice T. G. Masaryka. Pohled jižním směrem k radnici na náměstí Svobody, kolem 1900. Kolorovaný světlotisk s popisem *Sušice na Šumavě. Palackého třída*. Vydal Václav Košťálek, Sušice. Muzeum Šumavy Sušice, sign. IX 2 B 113/7, přír. č. 876. – e: Vznikající pravoběžní čtvrt Buryka, kolem 1930. Tónovaná bromografie s popisem *Sušice na Šumavě. Pohled s věže kostelní k východu. Vrch Andělů strážných, budova finanč. úřadů a měšť. školy*. Vydal Josef Pospíchal, Sušice. Soukromá sbírka. – f: Hořejší Předměstí (Sušice III) se hřbitovním kostelem Nanebevzetí Panny Marie a klášterním kostelem sv. Felixe z Cantalice, 1907. Kolorovaný světlotisk s popisem *Sušice na Šumavě. Hořejší předměstí*. Vydal Václav Košťálek, Sušice. Muzeum Šumavy Sušice, sign. IX 2 B 54/1, přír. č. 1735. – g: Kaple Anděla Strážce, 1901 (po novorománské přestavbě z let 1882–1883). Kolorovaný světlotisk s popisem *Pozdrav ze Sušice. Kaple sv. Anděla Strážce*. Vydal Jindřich Seitz, Sušice. Soukromá sbírka. – h: Tzv. horní sirkárna a její zakladatel Vojtěch Scheinost, 1901. Kolorovaný světlotisk s popisem *Sušice. Vojtěch Scheinost, cis. král. výs. továrna na sírky. Zakladatel sirkárství v Čechách Vojtěch Scheinost*. Vydal Jindřich Seitz, Sušice. Muzeum Šumavy Sušice, sign. IX 2 B 123/1, přír. č. 10551. – i: Jádro továrního areálu tzv. dolní sirkárny akciové společnosti Solo v Nádražní ulici, 20.–30. léta 20. století. Tónovaná bromografie. Vydavatel neuveden. Městský úřad Sušice, Pozůstalost Milan Pokorný, sign. S 1/17. – j: Severovýchodní průmyslová část města s koželužnami Schwarzkopf a spol., 30. léta 20. století. Bromografie s popisem na rubu *Letovisko Sušice na Šumavě. Továrna na obuv a usně fy. Schwarzkopf a spol.* Vydal Josef Pospíchal, Sušice. Městský úřad Sušice, Pozůstalost Milan Pokorný, sign. S 1/11. – k: Studentská ulice s domky čp. 401/II až 407/II podle projektu architektů J. Freivalda a J. Böhma z let 1924–1928. Tónovaná bromografie s popisem *Sušice na Šumavě. Část kolonie rod. domků a okr. nemoc. pokladna*. Muzeum Šumavy Sušice, sign. IX 2 B 103, přír. č. 2764. – l: Trojřadá kaštanová alej lemující silnici k Volšovům, 40. léta 20. století. Bromografie s popisem na rubu *Letovisko Sušice na Šumavě. Kaštanové stromořadí na Volšovské silnici u Karlovic kapličky*. Vydal Josef Pospíchal, Sušice. Městský úřad Sušice, Pozůstalost Milan Pokorný, sign. S 1/55. – m: Hostinec Čáповna čp. 89/III na pravém břehu Otavy, 1907. Světlotisk s popisem *Sušice na Šumavě. – Čáповna*. Vydal Václav Košťálek, Sušice. Muzeum Šumavy Sušice, sign. IX 2 B 107/1, přír. č. 895. – n: Kruhová cihelna firmy Bratři Trnkové nedaleko nádraží, 1906. Kolorovaný světlotisk s popisem *Sušice na Šumavě. Kruhovka Bratří Trnkové*. Vydal Václav Košťálek, Sušice. Muzeum Šumavy Sušice, sign. IX 2 B 117/2, přír. č. 1760. – o: Původní budova státní reálky čp. 60–61/III na Hořejším Předměstí, přezdívaná Na Vršku, po 1906. Světlotisk s popisem *Sušice na Šumavě. – C. k. státní reálka*. Vydal Václav Košťálek, Sušice. Muzeum Šumavy Sušice, sign. FA 33/2, přír. č. 1698. – p: Novostavba reálky v Sušici, projekt architekta Ladislava Skřivánka, 1911. Světlotisk s popisem *Sušice na Šumavě. C. k. státní vyšší realka*. Vydal Václav Košťálek, Sušice. Muzeum Šumavy Sušice, sign. IX 2 B 53/1.

Zadní strana obálky

Obr. č. 85: Firemní veduta sirkárny Bernarda Fürtha, kolem 1890. *Fabrik Schüttenhofen. Bernard Fürth, Wien. K.k. priv. Zündwaaren-Fabriken in Schüttenhofen u. Bergreichenstein Böhmen*. Litografie, výška 470 mm, šířka 624 mm. Muzeum Šumavy Sušice, sign. FC 146. Sken Jan Lhoták. – Veduta od neznámého autora zachycuje areál tzv. Dolejší sirkárny od jihovýchodu. Jádro továrny tvoří komplex na půdorysu písmene E. Trakt při silnici je nejstarší budova areálu čp. 166/II z roku 1844 (pozdější ředitelství), rovnoběžně s ní uprostřed tzv. Švédské (začaly se tu vyrábět bezpečnostní zápalky podle švédské technologie) a v zadu tzv. Panské. Kolmo k těmto třem traktům probíhá tzv. Stará a Nová budova na obdélném půdorysu. Z jižní strany nejstarší budovy je již přistavěn domek čp. 226/II z roku 1888 s parkovou úpravou zahrady, sídlo tovární administrativy. V západní části areálu při okresní silnici na Hrádek je zatím jediné skladiště, zbudované v roce 1888 a až o sedm let později rozšířené přístavbou. Chybějí budovy vystavěné při velké stavební akci v roce 1907: truhlárna (pozdější loupárna), krabičkárna (pozdější stará krabičkárna) aj. Východní okraj veduty protíná levé rameno Otavy, zasypané ve 20. letech 20. století pro potřeby výstavby dělnických domů pro zaměstnance sirkáren. – Srov. též obr. č. 24, 40, 68.

Ausführliches Verzeichnis der Karten, Pläne und Abbildungen für den Band Nr. 27 – Sušice (Schüttenhofen)

Zusammengestellt von Jan Lhoták, Martin Pták, Eva Semotanová, Robert Šimůnek

Umschlag

Abb. Nr. 1: Wappen der Stadt Sušice zum Jahre 2014. Graphische Bearbeitung Petr Tomas.

Abb. Nr. 2: Sušice vom Westen, 1822. *Königl. Stadt Schüttenhofen (böhm.) Sussice, Prachiner Kr. nachgemahlt von Joann Venuto 1822*. Kolorierte Federzeichnung, Höhe 265 mm, Breite 444 mm (Ausmaß des Blattes Höhe 314 mm, Breite 485 mm), Ausschnitt. Österreichische Nationalbibliothek Wien, Inv.-Nr. E27104C. Scann Österreichische Nationalbibliothek Wien. – Vgl. Kartenblatt Nr. 37, Abb. Nr. 78.